

et Navn var utilstrækkeligt betegnet. Tilbage bleve saaledes 33 gyldige Stemmesedler.

Balgte bleve Børnløkke og N. Jensen (Standerborg Amts 2den Balgkreds), hver med 32 Stemmer, M. Pedersen og K. Berntsen, hver med 31 Stemmer. 6 Stemmer vare spredte.

Man gik derpaa til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af: Forslag til Lov om Udgangen til de høiere Lærerpøster ved de lærde Skoler.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Spalte 167).

H. Holm: Den Sag, som vi skulle behandle her idag, er jo en gammel Bekjendt her i Thinget. Det er, saa vidt jeg erindrer, den 6te eller 7de Gang, vi foretog dens Behandling her i Salen, og Folkethingets eller i alt Fald det tidligere Folkethingets Mening om den er jo almindelig bekjendt. — Den forelaa første Gang i 1863, og da vedtog Folkethinget, at Pøsterne som Rektorer og Overlærere ved de lærde Skoler, lige saa lidt som Adjunktpladserne og Lærerplasserne ved Universitetet, skulle være bundne ved Examen, og det Samme vedtog Folkethinget det følgende Aar. I 1865 optog Ministeriet det i sit Forslag, og det blev een Gang til forelagt af et Ministerium i 1868, men af et Hensyn, som jeg ikke her skal komme nærmere ind paa, da jeg ikke tror, at det kom til Offentlighedens Kundskab, fravaldt senere Kirkeministeren det i 1869, men Folkethinget satte atter ind, at disse Pøster ikke skulde være knyttede til nogen Examen. Sidste Gang var Forslaget til Behandling i 1870, men da udsatte man Behandlingen af det, indtil man havde set, hvad Reformen af det lærde Skolevæsen havde ført til. — Grunden til, at Forslaget saaledes gjentagne Gange er blevet behandlet, er den, at Folkethinget havde indsat det som en Del af Lønningsloven for de lærde Skoler, som først blev forelagt i 1863. Den Lønningslov, der nu bestaar for Lærerne for de lærde Skoler, er den af 28de Marts 1855, der senere er bleven noget ændret ved Loven af 12te Januar 1858. Den sidste Lov indeholdt en Bestemmelse om, at den skulde revideres inden Udgangen af 1863—64, og som Følge deraf forelagdes det ene Revisionsforslag efter det andet og blev behandlet i Folkethinget indtil 1870, da Revisionen blev gennemført for alle de andre Embedsmænd, der fandtes i dette Lovforslag, — det berørte nemlig en hel Del forskellige Embedsmænd under Kultusministeriet, — undtagen for Embedsmændene ved de lærde Skoler; for deres Vedkommende blev Sagen som sagt udsat, og siden den Gang har man ikke fra Ministeriets Side faaet forelagt noget Forslag til Revision af Løn-

ningerne for Lærerne ved de lærde Skoler og det, uagtet Ministeriet gjentagne Gange er blevet mindet derom, først den høitærede Kultusministers Forgænger af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Balgkreds (Høgsbro) og siden den høitærede Kultusminister selv, nemlig ifjor af Finantsudvalget, men begge Ministrene have svaret undvigende. — Den høitærede Kultusminister svarede ifjor, at det var en vanskelig Ting at gennemføre den, men hvis Folkethinget endelig ønskede det, skulde han gjerne forelægge et Forslag. Men dog have vi ikke set, at der er blevet forelagt noget Revisionsforslag. Derimod er der nu kommet et Stykke af det, og det undrer mig, at den ærede Minister saaledes har villet forelægge et Stykke af den tidligere Lønningslov; det forekommer mig, at det noget ligener den høitærede Regjerings Stilling i andre Sager, hvor den prøver paa stykkevis at gennemføre, hvad den tror at have nogen Bansknelighed ved at gennemføre i dets Helhed. Endnu mærkeligere forekommer mig imidlertid Indholdet af denne Lov at være og det af flere Grunde. Den høitærede Minister var nemlig i sin Tid selv Medlem af det Udvalg, som foreslog, at Udgangen til Lærerpøsterne ikke skulde være bunden ved Examen, han var selv med at foreslaa det, og, som jeg har yttret, har Folkethinget atter og atter vedtaget det. Naar man nu vilde indvende derimod, at der ogsaa maa tages Hensyn til Landstthinget, vil jeg bemærke, at Landstthinget ikke nogensinde før i Aar har foretaget nogen Afstemning over denne Sag. Den har kun en eneste Gang tidligere foreligget til Behandling i Landstthinget, og da kom der ganske vist fra en paa Skolevæsenets Omraade meget indflydelsesrig Mand Udtalelser, som gik i Retning af det, som den høitærede Minister her foreslaar; men det vilde dog være mærkærdigt, om den ærede Minister skulde tage mere Hensyn til Udtalelser fra et enkelt tidligere Medlem af Landstthinget end til sit eget Forslag og til Folkethingets mange Gange udtrykkelig udtalte Villie i denne Sag. — Der kunde imidlertid efter 1870 være fremkommet saadanne Forandringer i Lovgivningen for det lærde Skolevæsen, at den gjorde Ministerens forandrede Stilling forklarlig, men jeg tror snarere, at de Forandringer, der ere foregaaede, gjøre den mindre forklarlig. Grunden til, at Folkethinget tidligere atter og atter har holdt paa det, jeg før nævnte, er jo den, at man vil sætte Skolens opdragende Virksomhed over Faginteresserne. Det har været ganske rimeligt i den gamle Skoles Tid i Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede, da man først traf de nærmere Bestemmelser for den saakaldte Skolelærerexamen, at man den Gang lod Filologerne være eneraadende ved de lærde Skoler, fordi man den Gang betragtede hele Skolens Undervisning saaledes, at det var klart, at Hovedsagen var Tilveiebringelsen af Kundskaber. Kundskaber var Maa-